

Aan

De voorzitter van het bestuurscollege van het openbaar lichaam Sint Eustatius

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

Datum

14 mei 2024

Ons kenmerk

Cft 202400051

Pagina

1/7

Uw kenmerk

Bijlage

2

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Onderwerp

Reactie eerste uitvoeringsrapportage en advies eerste ontwerpbegrotingswijziging 2024

Geachte mevrouw Francis,

Op 30 april 2024 ontving het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft) de uitvoeringsrapportage (UR) van Sint Eustatius over het eerste kwartaal van 2024. De eerste UR bevat de eerste ontwerpbegrotingswijziging (OBW) van het begrotingsjaar 2024. Met dit schrijven ontvangt u de reactie van het Cft op de UR en het advies van het Cft bij de eerste OBW 2024.¹ In bijlage 1 van deze brief vindt u een nadere uitleg en cijfermatige onderbouwing bij deze reactie.

Oordeel

Sint Eustatius realiseert in het eerste kwartaal van 2024 een voorlopig overschot van USD 1,0 miljoen. Dit overschot wordt verklaard door in het eerste kwartaal ontvangen niet begrote rentebaten en lagere lasten dan begroot.² Het openbaar lichaam zet deze rentebaten (deels) in voor een verhoging van de lasten in 2024. Door gewijzigde wetgeving dient Sint Eustatius met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2022 een 36-urige werkweek voor ambtenaren van het openbaar lichaam in te voeren. De gevolgen voor de personeelslasten in 2024 verwerkt Sint Eustatius in de eerste OBW 2024.

Sint Eustatius stelt in de eerste UR over onvoldoende liquide middelen te beschikken om aan de hieruit voortvloeiende verplichting voor 2022 en 2023 te voldoen. Uit de eerste UR blijkt dat Sint Eustatius ultimo maart 2024 beschikt over USD 0,9 miljoen aan vrij besteedbare middelen. Het openbaar lichaam geeft echter geen cijfermatige onderbouwing van de financiële verplichting voor 2022 en 2023, waardoor het Cft niet kan beoordelen in hoeverre de liquiditeitspositie (on)toereikend is. Zolang het openbaar lichaam niet aan deze verplichting heeft voldaan, adviseert het Cft Sint Eustatius de (additionele) rentebaten niet in te zetten voor andere beleidsinitiatieven.

Het Cft uit al langer zijn zorgen over de beperkte liquiditeitspositie van het openbaar lichaam. Begin 2024 hebben de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en de openbare lichamen afspraken gemaakt over de mate waarin de weerstandscapaciteit liquide dient te zijn, zodat tegenvallers door de openbare lichamen zelf opgevangen kunnen worden.³ Het Cft verzoekt Sint Eustatius een plan op te stellen om de liquiditeitspositie van het openbaar lichaam te verbeteren en hierover te rapporteren in de tweede UR van 2024.

Toelichting

De kwaliteit van de eerste UR 2024 is aanmerkelijk verbeterd ten opzichte van eerdere uitvoeringsrapportages. Zo brengt Sint Eustatius per economische categorie nu ook de onderliggende subcategorieën in beeld en worden afwijkingen tussen de realisatie en de begroting helder toegelicht. Het Cft uit zijn waardering voor deze verdiepingsslag en adviseert Sint Eustatius om deze aanpak vast te houden.

Sint Eustatius realiseert in het eerste kwartaal van 2024 USD 5,9 miljoen aan baten en USD 4,9 miljoen aan lasten, resulterend in een voorlopig overschot van USD 1,0 miljoen. Het overschot wordt verklaard door in het eerste kwartaal ontvangen niet begrote rentebaten, met de eerste OBW 2024 verwerkt het openbaar lichaam deze rentebaten in de begroting. Op basis van een (conservatieve) cashflowprognose raamt Sint Eustatius de totale rentebaten voor 2024 op USD 1,8 miljoen, het Cft verzoekt Sint Eustatius deze prognose te delen met het Cft. Daarnaast verhoogt Sint Eustatius met de eerste OBW de lasten voor 2024 met USD 0,7 miljoen. Het Cft heeft geen verdere opmerkingen bij de eerste OBW 2024.

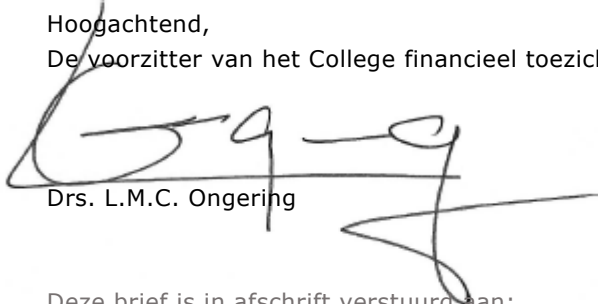
Sint Eustatius geeft in de UR aan dat het voorlopige resultaat tot en met het eerste kwartaal van 2024 geen rekening houdt met de mogelijke financiële impact van lopende rechtszaken en boetes. Dit voorbehoud wordt echter niet nader toegelicht, waardoor het niet duidelijk is op welke (financiële) risico's Sint Eustatius precies doelt. Het Cft verzoekt Sint Eustatius deze risico's in de tweede UR van 2024 nader te kwalificeren en kwantificeren.

Sint Eustatius realiseert in het eerste kwartaal USD 7,0 miljoen aan baten en lasten samenhangend met bijzondere uitkeringen. Het openstaand saldo aan bijzondere uitkeringen bedraagt ultimo maart 2024 USD 67,6 miljoen. Het Cft kan uit de eerste UR echter niet opmaken welk bedrag aan bijzondere uitkeringen Sint Eustatius in de resterende kwartalen van 2024 verwacht aan te wenden. Het Cft adviseert het openbaar lichaam in de tweede UR van 2024 een overzicht van het verloop van de bijzondere uitkeringen op te nemen.⁴

Kenmerk
Cft 202400051
Blad
3/7

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Drs. L.M.C. Ongerling

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De eilandsraad van het openbaar lichaam Sint Eustatius
Het hoofd Financiën van het openbaar lichaam Sint Eustatius

Bijlage 1: Uitleg en cijfermatige onderbouwing

Tabel 1 geeft de realisatie in het eerste kwartaal van 2024, de begroting 2024 inclusief de eerste OBW 2024, en de procentuele realisatie ten opzichte van de begroting inclusief wijzigingen weer. Daarnaast toont tabel 1 de baten en lasten samenhangend met bijzondere uitkeringen.

Tabel 1: Overzicht baten en lasten (in miljoenen USD)⁵

	1e UR 2024	Begroting 2024 incl. 1e OBW 2024	Realisatie
Baten	5,9	23,6	25%
Vrije uitkering	4,2	17,4	24%
Lokale heffingen ⁶	1,2	4,3	28%
Rentebaten en overige baten	0,4	1,8	20%
Lasten	4,9	22,6	22%
Personeelslasten	2,9	13,0	22%
Huisvestingslasten	0,3	1,8	17%
Exploitatielasten	0,5	2,5	19%
Kantoorkosten	0,2	0,8	23%
Representatie- en communicatiekosten	0,2	0,7	32%
Vervoersmiddelen	0,1	0,2	31%
Afschrijvingslasten	0,1	0,4	24%
Algemene lasten	0,2	0,7	23%
Subsidies en bijdragen	0,4	2,3	17%
Overige lasten	0,1	0,2	37%
Bijzondere uitkeringen (baten en lasten)	7,7	-	-
Resultaat	1,0	1,0	-

Bron: eerste uitvoeringsrapportage 2024 van Sint Eustatius.

Baten

Sint Eustatius realiseert in het eerste kwartaal USD 5,9 miljoen aan reguliere baten, exclusief de baten uit bijzondere uitkeringen. Het grootste deel hiervan, USD 4,2 miljoen, betreft ontvangsten uit de vrije uitkering. De staatssecretaris van BZK kondigde op 18 april 2024 een structurele verhoging van de vrije uitkering aan voor onder meer versterking van de uitvoeringskracht.⁷

Deze verhoging is wel toegezegd, maar nog niet toegekend en daarom door Sint Eustatius niet opgenomen in de eerste OBW 2024.

In het eerste kwartaal van 2024 ontving Sint Eustatius USD 0,4 miljoen aan rentebaten. In de vastgestelde begroting 2024 was (nog) geen rekening gehouden met deze baten, dit wordt met de eerste OBW 2024 gecorrigeerd. Sint Eustatius raamt de rentebaten op basis van een (behoudende) cashflow op USD 1,8 miljoen voor geheel 2024.

Sint Eustatius realiseert in het eerste kwartaal USD 1,2 miljoen aan baten uit lokale heffingen, in lijn met de begroting. Met de eerste OBW 2024 stelt het openbaar lichaam de voor 2024 geraamde baten uit de afvalstoffenheffing neerwaarts bij. De afvalstoffenheffing is begin 2024 gefactureerd, op basis hiervan verwacht Sint Eustatius niet de volledige raming te realiseren.

Lasten

Sint Eustatius realiseert in het eerste kwartaal USD 4,9 miljoen aan reguliere lasten, exclusief de lasten gerelateerd aan bijzondere uitkeringen. De gerealiseerde lasten zijn grotendeels in lijn met de (gewijzigde) begroting.

Door gewijzigde wetgeving is Sint Eustatius verplicht om met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2022 de 36-urige werkweek in te voeren voor ambtenaren van het openbaar lichaam. De financiële gevolgen hiervan voor 2022 en 2023 verwerkt Sint Eustatius in de jaarrekening 2023. De financiële impact voor 2024 is verwerkt in de eerste OBW 2024. Ondanks dit incidentele effect, blijven de personeelslasten (licht) achter ten opzichte van de begroting. Dit is het gevolg van het niet invullen van vacatures. Sint Eustatius nam in de begroting 43 fte aan vacatures op, maar in het eerste kwartaal groeide het aantal openstaande vacatures naar 47 fte.

Bijzondere uitkeringen

In het eerste kwartaal van 2024 realiseert Sint Eustatius USD 7,7 miljoen aan baten en lasten gerelateerd aan bijzondere uitkeringen. Ultimo maart 2024 bedraagt het resterend saldo aan bijzondere uitkeringen USD 67,6 miljoen, een beperkte afname van USD 1,3 miljoen ten opzichte van de stand ultimo december 2023.

Uit het in de eerste UR opgenomen overzicht van de bijzondere uitkeringen blijkt dat de overeengekomen uitvoeringstermijn van een deel van deze projecten is verstreken, terwijl het desbetreffende project nog niet is afgerond. Het Cft riep Sint Eustatius in 2023 meerdere malen op om de aanvraag van verlengingen en de definitieve afrekening met voortvarendheid af te handelen. Sint Eustatius licht in de UR toe een inhaalslag te willen maken om de toegekende bijzondere uitkeringen af te wikkelen.

Liquiditeitspositie

Uit de eerste UR blijkt dat Sint Eustatius ultimo maart 2024 beschikt over USD 69,9 miljoen aan liquide middelen, een lichte daling ten opzichte van de stand ultimo december 2023. Het overgrote deel hiervan, USD 68,9 miljoen, is geormerkt voor bijzondere uitkeringen.

Aan het eind van het eerste kwartaal resteert USD 0,9 miljoen aan vrij besteedbare middelen. Het Cft uit al langer zijn zorgen over de beperkte liquiditeitspositie en adviseert het openbaar lichaam dringend een plan op te stellen om de liquiditeitspositie te verbeteren.

Financieel beheer

De eerste UR bevat een beperkte toelichting over de stappen die Sint Eustatius in het eerste kwartaal zette om het financieel beheer verder op orde te brengen. Het openbaar lichaam voltooide in het eerste kwartaal het implementatietraject van het systeem voor de financiële administratie. Alle financiële transacties worden nu geregistreerd in hetzelfde systeem. Ook introduceerde Sint Eustatius nieuwe systeemcontroles waarmee de interne controlefunctie wordt versterkt.

Collectieve sector

Conform artikel 11 lid 4 van de Wet FinBES rapporteert het Cft in samenwerking met het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) jaarlijks, gelijktijdig met het doorzenden van de jaarrekening, over de voorlopige uitgaven-, inkomsten-, tekort- en schuld cijfers van de collectieve sector van de openbare lichamen aan de minister van BZK. Voor Sint Eustatius is echter niet recentelijk vastgesteld welke rechtspersonen tot de collectieve sector behoren, waardoor het opstellen van bovengenoemde rapportage en toetsing van de rentelastnorm niet mogelijk zijn. Om tot een actualisatie van de collectieve sector van Sint Eustatius te komen heeft het Cft in samenwerking met het CBS een uitvraag gedaan over de ontwikkelingen binnen de collectieve sector van Sint Eustatius.⁸ Het bestuurscollege is verzocht uiterlijk 30 april 2024 op dit verzoek te reageren, tot op heden heeft het Cft nog geen reactie ontvangen.

Bijlage 2: Eindnoten

¹ Op basis van artikel 22 van de Wet FinBES reageert het Cft op de eerste UR. Het toetsingskader voor beoordeling van de UR wordt gevormd door de Wet FinBES aangevuld met de in het Besluit begroting en verantwoording openbare lichamen BES (BBV BES) opgenomen criteria.

² Sinds 1 januari 2024 ontvangt Sint Eustatius, net als de overige openbare lichamen, rente over de creditgelden die het Cft beheert voor de openbare lichamen.

³ Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, kenmerk 2023-0000719841, Weerstandscapaciteit en mate van liquiditeit – openbare lichamen, d.d. 28 februari 2024.

⁴ Op basis van artikel 47 van het BBV BES dient het verloop van de bijzondere uitkeringen gedurende het begrotingsjaar inzichtelijk te worden gemaakt.

⁵ In deze tabel is sprake van afronding. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.

⁶ De lokale heffingen omvatten de motorrijtuigenbelasting, toeristenbelasting, afvalstoffenheffing, onroerend goed exploitatie, luchthavengelden, zeehavengelden, leges en vergunningen.

⁷ Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, kenmerk 2024-0000215813, Voorjaarsnota 2024 en onderzoek eilandelijke taken en middelen Caribisch Nederland, d.d. 18 april 2024.

⁸ Cft, kenmerk Cft 202400031, Actualisatie samenstelling collectieve sector Sint Eustatius, d.d. 12 maart 2024.